

Виходить у Львові що
дня (крім неділь і гр.
кат. съят) о 5-й го-
дині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незапече-
тані вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Австро-Угорські посіlosti в Хіні. — Італія су-
проти положення в Македонії.)

Fremdenblatt дістав слідуючий лист із Шаңгаю: Підписано конвенцію між Австро-Угорщиною і Хіною що до юрисдикції австро-угорської, а відомість, що ґрунт дістало ся від хінського правительства даром, буде певно приняті в Австрії з вдоволенем. Наша держава мусіла тільки зобовязати ся до виплати хінському правительству річної суми за зменшене ґрунтового податку; виплинути також дрібні кошти з причини, що треба буде заплатити кошти відшкодування всяким властителям гробів за перенесене доріг. З другої сторони наша держава буде мати із своєї хінської посіlosti доходи з податків; які буде ся обернати на покрите адміністраційних коштів. На общарі посіlosti, що виносить 0,75 км², який треба буде ще осушити, осіло вже богато Хінців і є надія, що за ними надтягнуть ще купці австрійські і угорські.

В італіянськім парламенті дав міністер маринарки Морин цікаву відповідь на інтерпелляцію в македонській справі. Держави, що брали участь в берлінському конгресі і догово-

рі з 13 липня 1878 р., мають важний повідомити, що домагати ся доповнення сего договору для обезпечення політичної рівноваги на балканськім півострові. В дійстності 25-ий артикул наложив зобовязок на Порту, щоби завела в провінціях европейської Туреччини органічні регуляміни, що мали би бути уложені мішаними комісіями, якого часу уложені регуляміни для Крети. Ті регуляміни мали би, як загально сподівано ся, усунути давні надужиття і усунути суперечності поміж різними республіками і ісповіданнями. Але мішані комісії, які мали приготувати ті регуляміни, не вийшли ніколи в житі, а краєм управляет ся все ще на такий лад, про який лішче й не згадувати. Таке положення мусіло на жаль збільшити не-вдоволене і викликати змагання, які довели до теперішнього заколоту в Македонії і Болгарії. Роль Італії в тій дипломатичній справі була ясно виточена їй так єї правом як держави підписавши ті договори, якими управильнено відносини отоманської держави, як і єї кріпкою волею, причинити ся до удержання мира. Італіянське правительство ніколи незадбувало свого обовязку.

Однак на жаль нічого не зроблено, щоби поправити критичне положення, в якім находилися провінції европейської Туреччини. Порта видала вправді недавно начерк для управильнення відносин в македонських вільятах, але

ті реформи узнали держави невідповідними для поправи лиха в турецких провінціях, котре з того часу ще погіршалося. Па нараді, яка відбула ся в остатніх часах у Відні між міністрами заграницьких справ Австро-Угорщини, зроблено почин до програми, яка мала би надати практичної ваги декретованим султаном реформам. Уложену у Відні обома міністрами формулу подано нам до відомості і ми впевнилися, що та формула так відповідає в зараді нашим власним ідеям, що ми могли не вагуючись впovні згодити ся на цю програму, якій амбасадори австрійський і російський в Царгороді надали конкретний начерк, подаючи се таки до відомості інших держав. Проектовані реформи відносяться ся до вілятів Косова, Монастира і Солуна, де є найживіша агітация, а з другого боку політичне положення в Альбанії осягнуло повну поруку удержання status quo в переговорах між Віднем а Римом. Хвиля, яка наближає ся, є певно поважна і рішуча для отоманського Входу. Важко, щоби щасливо закінчилася. Коли, як можна сподівати ся, болгарське правительство зможе свою волю перевести і в князівстві згасити огнище ворохобні, що спинає роботу дипломатії і наражає край на найнебезпечніший заколот, коли Туреччина, о чим не сумніваємо ся, заздалегідь сповнить приречений Европі обовязок, діжде

23)

СЕРЦЕ СЪВІТА.

(З англійського — Г. Райдера Гіллера.)

(Дальше).

III.

Як Цібалльбай вернув до свого дому.

Якийсь час стояли в тіні під дверми так, що ніхто нас не видів та придивлялися тому дивному і красному видовищу, але в хвили кога Цібалльбай якраз хотів іти до трону, підняв Тікаль берло, а сьпіви і танці дівчат урвали ся. Цібалльбай склонився назад в тіні та відів і нам так зробити. Відтак відозвався Тікаль повним милозвучним голосом, що залунав по цілій съвітлиці, і так промовив:

„Радники і благородні серця та й ви всі високородні дами, жени і доньки благородних, послухайте, що вам скажу. Як знаете, я лише що вчера заняв становище і права моїх батьків, і з вашої волі та на ваше бажання іменованій я сам один верховним начальником і володітелем народу серця. Отже я запросив вас на мое весілля, щоби ви разом зі мною тішилися і веселилися. І отсіc подаю вам до відомості, що я сего вечера взяв собі за жінку Нагву, красну доньку достойного пана Маттай, першого звіздаря і зберігателя найбільших съвітостей та предсідателя ради серця. Тут перед

вами всіма іменами єї мою першу законною жінкою, участницею моєї влади і вашою володітелькою, котра, що би не стало ся, не може бути розлучена від моого трона і ложа. Взываю вас, щоби ви віддали їй поклін“.

Відтак звернув ся до своєї жінки, що сиділа побіч него, поцілував єї і сказав:

„Слава тобі, володітелько серця, котру сподобилося богам вибрати на се становище і поблагословити! Нехай боги поблагословлять тебе дітьми а з нами щастем і силою на мно-гі літа!

„Благородні, — говорив Тікаль далі, коли церемонія скінчилася, — дійшло до моїх ушів, що деякі з вас підносять голос против мене і кажуть, що я не мав права до берла каціків, котре держу ось в моїй руці. Благородні, я хотів би вам в сїй справі щось сказати, що завтра по принесеню жертви повторю перед зібраним народом, а що вам хочу сказати, то розважив я добре з моїми дорадниками, панами містерій серця. Завтра минає рік, як Цібалльбай, мій вуйко, що був каціком передо мною, пішов собі від нас, а з ним пішла і Мая, его одинока дитина, мої наречена. Заким він нас покинув, настало межи нам а мною і радою постанова, що я, якого найближчий спадкоємник, маю під час єго веприсутності правити народом і що то дієгоіство припадло би мені на завсігди, коли би він до двох літ не вернув. Я не без малоді журби поклав свій підпис на тій грамоті, бо був того погляду, що мій вуйко з розумом зійшов та іде на свою погибел з Мая, свою донькою, котру я любив. Мимо того всіго сказавши я все, як закон велить; але в народі

настав неспокій, бо они не хотять слухати того, що не є їх дійстівним володітелем і казали: Будемо ждати, аж Цібалльбай верне і послухаємо, що він скаже.

„До того ще по відході Цібалльбая не було в краю найвищого ерея і для того не можна було сповнити деякі церемонії, через що стягнули ми на себе гнів безіменного бога. Так стало ся, що на мене напирали з багатьох сторін, щоби я скоротив час заступства в правлінні і став сам володітелем. Але я, памятаючи на мое приречене, спротивився тому рішучо і сказав, що ніяк не вступлю на трон моїх отців, доки не мине назначений речинець.

„Аж до трох днів тому назад стояв я кріпко при тій моїй постанові, але тоді робітники, на котрих припало обробляти ріло, не хотіли іхати до головного краю по тамтім боці озера, і заявили, що лише найстарший ерея має право ім приказувати, а не я. Тоді я в моїм клопоті порадився пана Маттай, пана звіздаря. Цілу ніч слідив він за звіздами і вичитав з них, що Цібалльбай, котрому приснився якийсь неправдивий сон, нарушив закони нашого краю і пішов за гори та за звій дурний розум заплатив житем, бо погиб десь в пустарах а з ним і Мая, его донька, володітелька серця. Чи не так Маттай?“

Запитаний, чоловік присадкував, з лисою головою, неспокійними очима і густою шаковатою бородою, виступив і поклонився ся сказав:

— Коли мене звізди не обманули, та так звучать їх оповітка, пане!

ся теперішня криза розвязки, котра принесе мир і спокій народам на Балкані. То є ціль, до якої змагають всі держави. В тім ділі мудрої політики і справедливої гуманності і цивілізації не відкаже Італія своєї помочи. Але коли би над сподіване спільна акція держав не могла спинити злочасного ходу подій, коли би пожежа, яку держави бажають гасити, не дала ся притушити, тоді італійське правительство певно не обмежило б ся до страдальної ролі звичайного приглядача. Поступаючи разумно, але заразом рішучо і сильно, респектуючи оправдані інтереси інших держав, не занехало би італійське правительство подбати про се, щоби італійські інтереси і права не потерпіли шкоди.

Новинки.

Львів 2-го марта 1903.

— Обхід ювілею съв. Отця Папи Льва XIII. відбувся вчера у Львові з величим торжеством. При гарній, правдиво весняній погоді, рушив о годині 9-ї рано похід попередженій міською музикою з ратуша до лат. катедри. В костелі напротив процовідниці уставлени були три фонтані під бальдахіном для архієпископів Впр. Більчевского, Теодоровича і Вебера, а побіч крісла для достойників державних і автономічних. Засіли там між іншими Е. Е. п. Намістник гр. Лев Пініньский, Е. Е. п. Маршалок краєвий гр. А. Погоцкий з женою, Е. Е. командант корпусу ген. Фіделер, Е. Е. президент аселяції др. Тхоржицький, президент міста др. Малаховський і богато інших. Службу Божу відправив Впр. архієпископ Більчевский в сопливому численного духовенства. В часі богослужіння синяв мішаний хор „Лютні“, а проповідь виголосив о. Врублевський. По годині 12-ї відбувся похід до костела оо. Бернардинів, де виголосили промови президент міста др. Малаховський, проф. др. Дембіньский і о. архієпископ Більчевский. Вечером відбувся в честь съв. Отця вечерок в сали „Сокола“.

— Прут комунікаційною дорогою. Krakowski „Czas“ в статті „Drogi z Galicji na Wschód“

порушує між іншим справу переміни Прута на сплавну ріку, котрою міг би доконувати ся вивіз всхідно-галицького промислу на Balkan і до Anatolii. — Доси переведено вже регуляцію Пруту від его впаду до Дунаю коло Галачу до Іспанії, яких десять миль від австрійської границі і на сей просторони ходять вже пароходи о обемі 800 бочок. За кілька літ сплавна часть ріки посуне ся аж до Новоселиці в Буковині, де тим способом повсташ би пароходний порт, що лучив би Австро-Угорщину безпосередно з Чорним Морем. Дальша регуляція обімає русло Прута аж до галицької границі, то есть до впаду Черемоша.

— Шлюсарська школа в Тернополі має оснувати ся небавом. Добровільні престації виносять 55.000 корон, а кромі того відступило місто даром ґрунт під будову школи. На основане школи жертвували: щадвича каса 20.000, повітовий виділ 15.000, місто 18.000, а повітовий виділ в Збаражі 2.000 К. А що розходи на будову і уряджене обчислени на 100.000 кор., то недостаючі 45.000 кор. постановив краєвий виділ покрити в трох річних ратах, як сойм сей розхід потвердить. А що власне правительство домагало ся таких умов і від них робило зависимим отворене школи, можна надіятись, що ся справа, котра тягне ся вже від 1892 р., небавом осушить ся.

— „Краєвий Союз кредитовий“ у Львові (Ринок ч. 10 I. поверх) взвиває усі стоваришення заробково-господарські, що належать до нього, щоби безприводно найдальше до трох днів передали свої справоздання за рік 1902, так як він конче потребує їх до зладження статистики обороту товариств.

— Рада надз. тов. взаєм. обезп. „Дністер“ іменувала на засіданні дня 26 лютого 1903 пра-візоричного урядника п. М. Іванця ад'юнктом III. кл. в 7 ранзії, а практикантом п. Ю. Ганкевича і I. Алексевича асистентами III. кл. в 10 ранзії.

— В Цуневі, повіта городецького, вибух вночі з дня 27 лютого с. р. огонь в хаті господаря Стефана Баса і захопив цілу родину в першім сні. ІКінка Баса, Марія збудавши ся, вхопила двоє дітей однорічних, близьнят, хотіла вибачи з хати, але в сініх огонь був вже так великий, що не могла вийти і вернула назад до хати. Двоє дітей згинуло зараз а Марія Бас померла зараз на другий день. Господар Стефан Бас і молодий паробок попекли ся так само тяжко, але єсть надія удержати їх при житті. Огонь, котрий мабуть був підложений,

— Благородні — відозвався Тікаль знову — ви чули, що я сказав і що посвідчив Маттай, котрого голос то голос правди. Задля той причини я згодився стати вашим володітелем, бо після закона і походження я спадкоємець Цібалльбая. З твої причини також, коли моя на речена померла, я взяв собі Нагву, доньку Маттai, за жінку. Скажіть же, чи признаєте нас?

Деякі мовчали, але прочі крикнули: Признаємо вас, Тікаля і Нагву. Дали би боги, щоби ви довго панували над нами!

— То добре, мої братя — сказав на то Тікаль. — А тепер питання ся вас, чи має ще

хтось з вас що сказати, заким випімо напітку посвящення?

— Я маю ще щось сказати! — відозвався Цібалльбай громким голосом. Тікаль аж кинувся, але ѹ зараз спамятав ся і сказав:

— Виступи з тіни і вкажи, що маєш сказати в присутності тут зібраних.

Цібалльбай звернувся до нас і приказав нам іти за собою та робити то, що він буде робити. Відтак заслонив собі лицез кінчиком своєї одяжі і перешов помежі зібраними та приступив вже до трону. Там відслонив собі лице а ми також. Він стояв обернений боком так, що і Тікаль і цілі збори могли его видіти. Але заким ще міг промовити хоч би лише одно слово, понісся з рядів благородних голос несподіванки а Тікалеві випало берло з руками.

— Цібалльбай! — залунало по цілій східниці. — Цібалльбай вернув, або може его дух, а з ним і дама серця!

Благородні кажете правду — відозвався він спокійним голосом, хоч его рука аж дрожала від гніву. — То я, Цібалльбай, ваш володітель, що вернув і як видко, саме ще в пору. Чи тобі, Тікалю, так вже захотіло ся

Але під час коли він то говорив, очі его були звернені на Маю, на котрої красне лицо він так споглядав, як на ту милу, котру стравив, а котра ніби знову з гробу ветала.

Цібалльбай хотів щось сказати, але заким ще відозвався ся, поклонив ся ему Маттай, той звіздар і став говорити:

Не будьте несправедливі, пане, але на-самперед вислухайте нас. Вам не стала ся кривда. Але тепер не цора оправдувати ся. Від-пінчіть собі сеї ночі, а завтра перед пірамідою

знищив також сусідні хати і три будинки го-сподарські.

— Невинно засуджений. Минувшою суботою відбувся в суботу процес Гнатича, котрого в 1893 р. засуджено на дванадцять літ тяжкої вязниці. Гнатич не признавав ся до вини, але мимо того єго засуджено і він відсидів вже 10 літ, аж удало ся вислідити правдивих ви-новників, якогось Стасюка, котрого тепер засуджено на десять літ і его спільніків Боднарчука і Полійника, засуджених тепер на 3 роки тяжкої вязниці, заострені постом. По переведеній розправі Гнатича увільнено і випущено з вязниці. Невинно засуджений має тепер право домагати ся відшкодування і оно буде ему виплачене.

— Пяница в церкві. В Завадці, турчанського повіта, під час служби божої в церкві, увійшов таможній господар Олекса Дудирич пляний і став людій ганьбити а відтак пхаючись до великого престола, вдарив коновкою в голову Марію Морочканич і Луця Хеминця. В церкві зробився неспокій і заколот а съя-щеник мусів перервати службу божу. Дудирич треба було на силу вивести з церкви.

— Великі огні. В Станиславові займився вночі з суботи на неділю паровий млин Іммердавера і згорів до тла. Величезні запаси збіжа і муки горіли через цілу ніч і цілий день та ѹ ще горять. Причина огню незвістна докладно. Звістно лише що огонь вибух у валь-цівні на другій поверхі, коли млин був в пов-нім руху. Кажуть, що займилося від розпа-леної осі при трансмісіях. Шкода як в будинку так і запасах виносить 500.000 К.

— Загально видають МАВТНЕРА імпрег-новані насіння бураків пашних найвищі збори і рівнож знамениті як і незрівні суть Мавтнера насіння яринні і цвітові.

Штука, наука і література.

— „Дзвінка“ ч. 4 містить в собі: Хлоцчина-герой (індійська легенда). — Дідусева загадка (стишок Віри Лебедової). — Не треба зважати на

дістанете відповідь перед цілим народом. А ни-ні кликнім всі враз:

— Витай нам, Цібалльбаю, витай нам, Ма-деню серця! Але скажи нам, Цібалльбаю, хто отсі чужинці, що ти їх привів сюди з краю пустині через гори?

Цібалльбай мончав хвильку і оглядав ся на всі боки як той вовк, що попався в лапку. Єму залежало на тім, щоби розвідати настрай благородних. Коли переконався, що межи присутніми було лише мало таких, на котрих би він міг спуститися, підняв голову і відповів:

Правду кажець, Маттай. Я утомлений, бо старість, дорога і невірність людій відобрали мені силу. Завтра полагодимо нашу справу перед народом а перед вітвarem покаже ся, чи я вашим паном чи Тікаль. Там я вам скажу, хто отсі чужинці і для чого я привів їх сюди через гори. А поки що віддаю їх під вашу опіку і раджу вам задля вас самих погостити їх як пристало. Я сам не буду нічого їсти апіти. Відвідіть мене! — сказав він і закликав по імені кількох благородних, про котрих знат, що они ему вірні.

Відтак обернув ся і вийшов із съвітлиці зі своїми вірними.

— Здає ся, що мій тато забув на мене — сказала Маю усміхаючись, коли він вийшов. Витаю вас, мої приятелі, тай тебе своєч, Тікалю, а так само і твою жінку Нагву, що була колись моєю придворною дамою, а тепер завда-ки примісі щастя придбала собі мое становище і мій титул. Чого би й не поставлено, а ви будьте щасливі у своїй любові, Тікалю і Нагво.

Тоді зійшов Тікаль з престола, поклонився їй і сказав: Присягаюсь тобі, Маю — —

— Не присягай ся — перебила она ему, — дай мені і моїм приятелям по чарці вина на-

Аптека в Королівці

популяц

В. АЛЁРГАНДА
АЛЬДЕЙСКІ ГРУППІ ЗІЯ

Зіля ті, витворювані з най-
цільсіших ростин альпейських,
неревислашують всі до тепер
уживані зіля, грудні сиропи і
тим подібні препарати своїми
успіхами. Наслідком того они
враєто неоцінені при ката-
ральних болівнях легких і про-
водів віддихових, при кашлю,
хрипці і всіх других подібних
ведугах. Способ ужиття:
Гореть зіль тих запарює ся
в покланці кипячої води і той
відвтар пе ся в літнім стані
рано і вечером.

Шіна 50 сот.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) до „Газети Львівської“, „Народної Часописи“ і зеїх інших часописій приймає виключно літературно отворена „Агенція дневників і оголошень“ в пасажу Гансмана ч. 9. Агенція ся приймає також преінумерату на всій днівники країні і заграниці.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоварищене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ удає своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок ін التابульованих і за порукою 1,239.243 К.
ЧЛЕНОМ може бути тільки обезпечений тревало в „Дністрі“
від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К., вписове 2 К. Число членів із 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на
4%. Сума вкладок на 1 256 книжочках
1,103,333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частиною на дивіденду для членів, частиною на публичні добродійні ціли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер з товариства кредитового 10 840 К.

ІНФОРМАЦІЇ в справах позичок удає Дирекція і агенти.

XHOOXIDOOOOD

Агенція дніснників
Ст. Семолохівського
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — приймає
гренчумерату і оголошена до-
їх дніснників зразків і за-
гранижних. В тій агенції на-
ходяться також головний
склад і експедиція „Варшав-
ського Тиждневника ілюстри-
ваного“. До „Народної Часо-
вниці“ і „Газети Львівської“
може приважмати оголошення
якельчно лінії та агенція.

XXXXXXLXXX

Дуже величавий образ комінатний представляючий

„ПРИЧАСТЬ“

альований артистом Єзерським
в природних красках.
Величина образа 55×65 дм.
Ціна образа 6 корон разом
з поштовою пересилкою.

Набути можна

Антона Хойнацкого

Головна агенція днісвніків

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
принимати оголошення виключно лип ся агенція.

СТЕМЯ

найновійший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різких величинах. Продає Соболєвський годинникар у Львові, площа Марійска (готель французький).